

ZAKON O GOSPODARENJU OTPADOM - NN 84/2021 (23.07.2021.)

POGLAVLJA:

- I. OPĆE ODREDBE
- II. NADLEŽNOSTI ZA GOSPODARENJE OTPADOM
- III. SPRJEČAVANJE NASTANKA OTPADA
- IV. OBVEZE PROIZVOĐAČA OTPADA I POSJEDNIKA OTPADA**
- V. OBAVLJANJE DJELATNOSTI GOSPODARENJA OTPADOM
- VI. OTPAD IZ RUDARSKE INDUSTRIJE
- VII. CILJEVI GOSPODARENJA OTPADOM
- VIII. JAVNA USLUGA SAKUPLJANJA KOMUNALNOG OTPADA
- IX. POSEBNE KATEGORIJE OTPADA
- X. PROŠIRENA ODGOVORNOST PROIZVOĐAČA PROIZVODA
- XI. EKONOMSKI INSTRUMENTI GOSPODARENJA OTPADOM
- XII. PLANSKI DOKUMENTI U GOSPODARENJU OTPADOM
- XIII. PREKOGRANIČNI PROMET OTPADOM
- XIV. INFORMACIJSKI SUSTAV GOSPODARENJA OTPADOM
- XV. UPRAVNI NADZOR
- XVI. INSPEKCIJSKI NADZOR
- XVII. PREKRŠAJNE ODREDBE
- XVIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

DODACI:

- DODATAK I. POPIS POSTUPAKA ZBRINJAVANJA OTPADA
- DODATAK II. POPIS POSTUPAKA OPORABE OTPADA
- DODATAK III. NECJELOVITI POPISI PLASTIČNIH PROIZVODA ZA JEDNOKRATNU UPORABU
- DODATAK IV. OBRAČUN CIJENE ZA KOLIČINU PREDANOG MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA
- DODATAK V. IZRAZI ZA OBRAČUN NAKNADA
- DODATAK VI. SADRŽAJ PLANOVA GOSPODARENJA OTPADOM

IV. OBVEZE PROIZVOĐAČA OTPADA I POSJEDNIKA OTPADA

ZABRANJENA POSTUPANJA S OTPADOM

Članak 18.

(1) Zabranjeno je odbacivanje otpada u okoliš.

(2) Odbacivanje otpada u okoliš iz stavka 1. ovoga članka je svako ostavljanje, napuštanje, odbacivanje ili odlaganje otpada izvan lokacije gospodarenja otpadom i ne odnosi se na mjesto primopredaje otpada u sklopu javne usluge sakupljanja komunalnog otpada.

(3) Zabranjeno je potapanje otpada u more.

(4) Zabranjeno je miješanje odvojeno prikupljenog biootpada s drugim vrstama otpada.

(5) Zabranjeno je paljenje:

– otpada u okolišu

– otpada na moru, osim u skladu s međunarodnom konvencijom o sprječavanju onečišćenja s brodova (MARPOL konvencija) i njenim priložima

– biljnog otpada iz poljoprivrede i šumarstva osim na način propisan propisom kojim se uređuje zaštita od požara

– otpada koji je odvojeno sakupljen radi pripreme za ponovnu uporabu ili recikliranja, osim otpada koji nastaje obradom odvojeno sakupljenoga otpada za kojeg spaljivanje daje najbolji ishod za okoliš sukladno članku 5. ovoga Zakona.

(6) Ako počinitelj protuzakonito odbačenog otpada nije poznat, obveznik uklanjanja otpada je vlasnik odnosno posjednik nekretnine, ako vlasnik nije poznat, na kojoj nekretnini je nepropisno odložen otpad, odnosno osoba koja sukladno posebnom propisu upravlja određenim područjem (dobrom), ako je otpad odložen na tom području (dobru).

KATEGORIZACIJA OTPADA

Članak 19.

(1) Posjednik otpada dužan je kategorizirati otpad koji ima u posjedu tako da odredi porijeklo i mjesto nastanka otpada, grupu, podgrupu i ključni broj otpada i svojstva otpada sukladno Katalogu otpada.

(2) Navod o određenoj tvari ili predmetu u Katalogu otpada ne podrazumijeva da ta tvar ili predmet ima status otpada u svim okolnostima, već se otpadom smatra samo tvar ili predmet koji udovoljava zahtjevima definicije pojma »otpad« iz članka 4. ovoga Zakona.

(3) Otpad koji u Katalogu otpada nije određen kao opasni otpad smatra se opasnim otpadom ako se ispitivanjem utvrdi da posjeduje opasno svojstvo.

(4) Opasni otpad se ne može ponovno kategorizirati kao neopasni otpad ako je koncentracija opasne tvari zbog koje je otpad izvorno kategoriziran kao opasni, razrjeđivanjem smanjena ispod granične vrijednosti radi koje se otpad mora kategorizirati kao opasni.

(5) Kad nije moguće provesti ispitivanje postojanja opasnog svojstva, a postoji sumnja da bi otpad mogao imati opasno svojstvo, posjednik otpada dužan je takav otpad kategorizirati kao opasni otpad.

(6) Katalog otpada usklađen s Popisom otpada te opasna svojstva otpada propisuje ministar pravilnikom iz članka 5. stavka 5. ovoga Zakona.

(7) Odredbe ovoga članka ne primjenjuju se na pomorske objekte kako su utvrđeni propisom kojim se uređuje pomorstvo.

ISPITIVANJE OTPADA

Članak 20.

(1) Pravna osoba može obavljati uzorkovanje i ispitivanje otpada, nusproizvoda, rezultata uporabe otpada i određivanje opasnih svojstava otpada, ako je akreditirana za odgovarajuću metodu uzorkovanja i ispitivanja.

(2) Ispitivanje otpada obavlja se u skladu s Uredbom Komisije (EZ) br. 440/2008 od 30. svibnja 2008. o utvrđivanju ispitnih metoda u skladu s Uredbom (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) (SL L 142, 31. 5. 2008., str. 1.), relevantnim napomenama Europskog odbora za normizaciju ili drugim međunarodno priznatim ispitnim metodama i smjernicama.

OSIGURAVANJE OBRADE OTPADA

Članak 21.

(1) Proizvođač otpada i posjednik otpada dužan je osigurati obradu otpada postupkom pripreme za ponovnu uporabu, recikliranjem ili oporabom sukladno člancima 5. i 6. ovoga Zakona, a kad navedeno nije moguće, dužan je osigurati zbrinjavanje otpada na siguran način u skladu s člankom 5. ovoga Zakona.

(2) Proizvođač otpada i posjednik otpada dužan je izvršiti obvezu iz stavka 1. ovoga članka na način da sam obradi vlastiti otpad ili da obradu otpada povjeri osobi kojoj je sukladno ovom Zakonu dozvoljena obrada otpada ili da otpad isporuči iz Republike Hrvatske na oporabu odnosno zbrinjavanje u skladu s Uredbom (EZ) 1013/2006.

(3) Obvezu iz stavka 2. ovoga članka:

- proizvođač otpada mora izvršiti u roku od jedne godine od dana nastanka toga otpada
- posjednik otpada mora izvršiti u roku od jedne godine od dana kad je preuzeo taj otpad u posjed.

(4) Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka, za određeni otpad primjenjuje se drukčiji rok ako je tako propisano pravilnikom iz članka 88. stavka 3. ovoga Zakona.

(5) Kad osoba ovlaštena za preuzimanje otpada preuzme pošiljku otpada, obveza iz stavka 1. ovoga članka prestaje za osobu koja je predala pošiljku otpada i prenosi se na osobu koja je preuzela pošiljku otpada.

OPĆA OBEVZA ODVOJENOG SAKUPLJANJA OTPADA

Članak 22.

(1) Radi poticanja visokokvalitetnog recikliranja propisuje se opća obveza odvojenog sakupljanja otpada.

(2) Posjednik otpada dužan je odvojeno od ostalog otpada predati ovlaštenoj osobi:

1. opasni otpad
2. otpadni papir, metal, plastiku, staklo, glomazni otpad te tekstil i obuću
3. ambalažni otpad i
4. otpad koji se smatra posebnom kategorijom otpada.

(3) Proizvođač biootpada dužan je predati biootpad odvojeno od drugog otpada ovlaštenoj osobi ili reciklirati biootpad na mjestu nastanka.

(4) Kad je otpad potrebno oporabiti ili olakšati pripremu za ponovnu uporabu, recikliranje ili drugi postupak uporabe, otpad se mora sakupljati odvojeno te se ne smije miješati s drugim otpadom i tvarima koja imaju drukčija svojstva.

TROŠKOVI GOSPODARENJA OTPADOM

Članak 23.

(1) Izvorni proizvođač otpada ili sadašnji ili prethodni posjednik otpada dužan je snositi troškove gospodarenja otpadom, uključujući troškove gradnje i rada neophodne infrastrukture za gospodarenje otpadom u skladu s načelom »onečišćivač plaća«.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka troškove gospodarenja otpadom snosi proizvođač proizvoda od čijega proizvoda nastaje otpad u okviru obveze proširene odgovornosti proizvođača proizvoda.

(3) Posjednik otpada odgovoran je za štetu uzrokovanu zbog otpada koji je imao u posjedu kad je šteta nastala.

PRATEĆI LIST

Članak 24.

(1) Posjednik otpada koji predaje pošiljku otpada dužan je uz pošiljku otpada osobi koja preuzima otpad predati ispunjeni pisani ili elektronički Prateći list koji sadrži podatke o otpadu i osobama uključenim u gospodarenje tim otpadom.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, posjednik otpada nije dužan uz pošiljku otpada predati prateći list u sljedećim slučajevima:

1. ako je korisnik javne usluge:

– fizička osoba (građanin) i predaje pošiljku otpada davatelju javne usluge

– pravna osoba ili fizička osoba – obrtnik i predaje pošiljku miješanoga komunalnog otpada davatelju javne usluge

2. kada fizička osoba (građanin) predaje otpad ovlaštenoj osobi

3. kada se pošiljka otpada ne predaje u posjed drugoj osobi, osim kad se pošiljka prevozi između dvije lokacije kojima upravlja ista osoba

4. kada se pošiljka otpada predaje proizvođaču proizvoda temeljem obveze propisane u sustavu proširene odgovornosti proizvođača

5. kada se predaje pošiljka otpada koju otkupljuje trgovac otpadom u okviru trgovanja otpadom na malo ako se koristi Izjava o vlasništvu otpada

6. kada se pošiljka otpada nalazi u prekograničnom prometu otpadom u skladu s Uredbom (EZ) br. 1013/2006

7. kada se obavlja predaja otpada koji stvaraju pomorski objekti i kod predaje ostataka brodskog tereta u odgovarajući lučki uređaj za prihvatanje otpada sukladno propisu kojim se uređuje pomorstvo ili

8. kada se obavlja predaja nusproizvoda životinjskog porijekla koju prati dokument propisan propisom kojim se uređuju nusproizvodi životinjskog porijekla.

(3) Osoba koja prevozi otpad dužna je uz pošiljku otpada imati ispunjeni i ovjereni Prateći list.

(4) Ovjera pratećeg lista pisano ili elektronički u Očevidniku o nastanku i tijeku otpada (u daljnjem tekstu: e-ONTO) je potvrda predaje odnosno preuzimanja pošiljke otpada.

(5) Pošiljatelj pošiljke otpada, primatelj otpada i kad je primjenjivo posrednik u gospodarenju otpadom, dužni su razmijeniti sve informacije nužne za ispunjavanje pratećeg lista, uključujući podatke o ovlasti za preuzimanje otpada, načinu obrade otpada i odredištu za obradu otpada.

(6) Prateći list koji zajedno s odgovarajućim prilogom sadrži podatke propisane propisom kojim se uređuje prijevoz u cestovnom prometu može se smatrati teretnim listom za prijevoz tereta ako je teret koji se prevozi cestom otpad.

(7) Odredba ovoga članka ne primjenjuju se na miješani komunalni otpad iz kućanstava ni na odvojeno skupljene frakcije opasnog otpada iz kućanstava dok ih ne preuzme davatelj javne usluge odnosno osoba ovlaštena za preuzimanje takvog otpada.

(8) Obrazac, sadržaj i podatke koje je obvezno ispuniti na pratećem listu propisuje ministar pravilnikom iz članka 5. stavka 5. ovoga Zakona, a upute za ispunjavanje pratećeg lista objavljuju se na mrežnoj stranici Ministarstva.

OČEVIDNIK O NASTANKU I TIJEKU OTPADA

Članak 25.

(1) e-ONTO je elektronički registar s mrežnom aplikacijom kojim se evidentiraju tokovi otpada na teritoriju Republike Hrvatske, a sadrži i sustav kontrole kvalitete te sljedivosti otpada, posebice u svezi ispunjavanja ciljeva iz glave VII. ovoga Zakona te ciljeva određenih Planom iz članka 111. ovoga Zakona.

(2) Obveznik vođenja e-ONTO je:

1. proizvođač otpadnog mulja koji nastaje radom uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda, i dužan je voditi e-ONTO za otpadni mulj
2. osoba koja obavlja prekogranični promet otpadom i dužna je voditi e-ONTO za otpad koji podliježe notifikacijskom postupku i otpad koji ne podliježe notifikacijskom postupku u prekograničnom prometu
3. prijevoznik otpada i dužan je voditi e-ONTO za neopasni i opasni otpad koji prevozi i
4. osoba koja preuzima otpad u posjed i dužna je voditi e-ONTO za neopasni i opasni otpad koji preuzima u posjed.

(3) Radi osiguranja sljedivosti toka otpada, obveznik vođenja e-ONTO mora evidentirati u e-ONTO proizvodnju, predaju, preuzimanje, skladištenje, prijevoz i obradu otpada, količine, vrste, podrijetlo i odredište otpada te količinu proizvoda i materijala nastalih pripremom za ponovnu uporabu, recikliranjem ili drugim postupkom oporabe.

(4) Obveznik vođenja e-ONTO dužan je voditi e-ONTO ažurno, točno i potpuno odnosno unositi podatke u e-ONTO odmah nakon svake nastale promjene stanja.

(5) Obveznik vođenja e-ONTO odgovara za podatke koje je unio u e-ONTO.

(6) e-ONTO se vodi putem računalne aplikacije Ministarstva.

(7) Iz podataka unesenih u e-ONTO Ministarstvo izrađuje odgovarajuća izvješća, posebice za Registar onečišćavanja okoliša propisan propisom kojim se uređuje zaštita okoliša.

(8) Obveza vođenja e-ONTO ne primjenjuju se na miješani komunalni otpad iz kućanstva ni na odvojeno skupljene frakcije opasnog otpada iz kućanstava dok ih ne preuzme davatelj javne usluge odnosno osoba ovlaštena za preuzimanje takvog otpada.

(9) Upute za vođenje e-ONTO objavljuju se na mrežnoj stranici Ministarstva.

OBVEZA ČUVANJA I DAVANJA UVIDA U PODATKE O GOSPODARENJU OTPADOM

Članak 26.

(1) Posjednik otpada i osoba koja gospodari otpadom dužna je čuvati podatke o gospodarenju s otpadom najmanje tri godine od dana poduzimanja radnje s otpadom odnosno najmanje jednu godinu ako se radi o prijevozu opasnog otpada.

(2) Osoba iz stavka 1. ovoga članka dužna je dokaze i ostale relevantne podatke o poduzetim radnjama u gospodarenju otpadom učiniti dostupnim na zahtjev prethodnog posjednika otpada, Ministarstva, inspektora zaštite okoliša Državnog inspektorata i drugog nadležnog tijela.

(3) Odredba stavka 1. ovoga članka ne primjenjuju se na miješani komunalni otpad iz kućanstva ni na odvojeno skupljene frakcije opasnog otpada iz kućanstava dok ih ne preuzme davatelj javne usluge odnosno osoba ovlaštena za preuzimanje takvog otpada.